

Marek Gedl, Renata Essen

Zbrojewsko, gm. Lipie, woj. częstochofskie. Stanowisko 3

Informator Archeologiczny : badania 17, 78-79

1983

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

WIKTRZKO, gm. Zamosć
woj. zamojskie
Stawisko 1

Archeologiczny Odrolek
Badawczo-Konserwatorski
w Lublinie

Badania prowadzili mgr mgr Andrzej Kutylowski i Andrzej Urbański /autor sprawozdania/. Finansowało BEOZ w Zamosciu. Trzeci sezon badań. Cmentarzysko ciałopalne kultury lużyckiej ze schyłku epoki brązu i wczesnej epoki żelaza. Ślady osadnictwa kultury pucharów lejkowatych, kultury trzcinieckiej i z okresu wczesnego średniowiecza.

Stawisko położone jest na południowym stoku piaszczystego wzniesienia nad doliną rzeki Topornicy. Podczas wieloletniej eksploatacji piasku na cele gospodarcze odkrywane były groby. Do chwili obecnej zachowała się jedynie północna, wschodnia i południowo-wschodnia część wzniesienia. Podczas badań w latach 1981 i 1982 określono przypuszczalnie południowy zasięg cmentarzyska i odkryto 69 grobów ciałopalnych.

W b. r. przebadano łącznie 45 m². Uchwycono granicę występowania pochówków w kierunku wschodnim. Powiększono wykop z roku ubiegłego i założono 3 wykopy sondażowe o wym. 5x1 m. Jeden z nich zlokalizowano po drugiej stronie drogi polnej biegnącej u podstawy wzgórza, na linii najdalej na południe wysuniętego z dotychczas odkrytych grobów. Zarejestrowano w nim jedynie niewielką ilość ceramiki i odłupków krzemieniowych. W dwu pozostałych wykopach usytuowanych we wschodniej części wzniesienia również nie odkryto grobów.

W trakcie tegorocznych wykopaliisk odkryto 32 groby - 31 popielnicowych i 1 jamowych, które oznaczono kolejnymi numerami 70 - 101. Pochówki występowały na głębokości ok. 0,5 m od powierzchni ziemi. Naczynia zawierające przepalone szczątki kostne posiadają w przeważającej części formę amfor, wystąpiły również naczynia wazowe, gamkowate, dzbanki i kubki. Kilka popielnic ma chropowatą partię przydenną, pozostałe posiadają gładką powierzchnię. Zdobiono są ornamentem w postaci poziomych i ukośnych żłobków różnej szerokości, sporadycznie występują odciśki stempekła. Ornament występuje na maksymalnej wydatności brąduca, czasem obejmuje również szyje naczyń. W grobie popielnicowym nr 70 natrafiono na ozdoby brązowe w postaci paciorka wykonanego z blaszki brązowej i dwu związanych ze sobą kółek z drutu brązowego. Oprócz materiałów kultury lużyckiej na terenie cmentarzyska wystąpiły również fragmenty ceramiki kultury pucharów lejkowatych, kultury trzcinieckiej i z okresu wczesnego średniowiecza.

Zabytki i dokumentacja z badań złożone w MO w Zamosciu.
Nie przewiduje się kontynuacji badań.

WŁADYSŁAWOWO-OSTROWO
woj. gdańskie
Stawisko 13

patrz necit

ZAWADA, gm. Połaniec
woj. tamobrzeskie
Stawisko 1

patrz okres wpływów rzymskich

ZBĄCZEWSKO, gm. Lipie
woj. częstochowskie
Stawisko 3

Uniwersytet Jagielloński
Instytut Archeologii
w Krakowie

Badania prowadziła prof. dr Marek Gdł i mgr Renata Eszen. Kontynuacja badań zapoczątkowanych w 1961 r. Finansował WKZ Częstochowa. Cmentarzysko grupy górnośląsko-makopolskiej kultury lużyckiej z III-V okresów epoki brązu.

Zbadano 39 grobów /nr 713-751/, z których większość stanowiły pochówki klasyczne fazy grupy

śródośląsk-malopolskiej, datowane w przybliżeniu na V okres epoki brązu. Były to na ogół groby dużych rozmiarów, sięgające długość ponad dwóch metrów. Nakryto były brukami kamiennymi, które dobrze się zachowały. Pod brukami znajdowały się jamy grobowe zorientowane wzdłuż osi N - S, obstawione kamieniami. Tylko jeden grób /nr 723/ zorientowany był wzdłuż osi E - W. W jamach grobowych znajdowano naczynia gliniane i nieliczne drobne wyroby brązowe. Na ogół szczątki niespalonego szkła uległy oalkowitemu rozkładowi w piasku. W niektórych grobach na dnie jamy obstawionej kamieniami rozmieszczone były przepalone kości. Odkryto też kilka grobów ciałopalnych popielnicowych i bezpopielnicowych jamowych, które datować można na III lub na IV okres epoki brązu.

ŻYDÓW, gm. Godziszewo Wielkie
woj. kaliskie
Stanowisko 6

Muzeum Okręgowe
Ziemi Kaliskiej
w Kaliszu

Badania prowadził mgr Leszek Ziąbka. Finansował WKZ
w Kaliszu. Pierwszy sezon badań. Osada kultury łutyckiej;
z IV - IV/V okresu brązu.

Stanowisko położone jest na lewym brzegu Prochy, na krawędzi wysokiego terasu przedoliny, w północnej części wsi. Jest częściowo zniszczone eksploatacją piasku. Odsłonięto obszar 100 m², na którym przebadano 6 jam osadniczych. Obiekty posiadały kształt owalny, zaś w profilu przypomniały nieckę.

Wypełniska miały różną miąższość - od kilkunastu do 64 cm, zawierały fragmenty ceramiki, polepy i kości zwierzęce, a ponadto w jamie oznaczonej nr 2/83 znaleziono wódr krzemienne.

Materiały znajdują się w Muzeum Okręgowym Ziemi Kaliskiej w Kaliszu.

Badania nie będą kontynuowane.